

פרוטוקול מס. 59
מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי, כ"ח
מנחם אב חשי"ב - 19.8.1952 - בשעה
8.30

נ ר כ ח ה: י. שפריצק - יו"ר הכנסת
ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת

חברי הנועדה:

- ד. בר-רב-האי - היו"ר
- י. אורי
- ב. אזניה
- ע. איכילוב
- י. בן-צבי
- ה. ברנר
- י. בר-יהודה
- ש. גרסי
- ס. וילנר
- ז. שברסקי
- י. כסה
- ק. כהנא
- ע. סימון
- ס. נודוק
- א. שטרף
- ח. רוכין
- פ. רוזן
- א. ריסלט
- א. רוזאל-נאור

מנומנים:

- י. קרן צבי - מטעם משרד המשפטים
- ח. לסדן
- ס. רוזסי - מזכיר הכנסת
- ח. ליאור - מזכיר יו"ר הכנסת
- ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת
- א. צירון

ח ס ר ה:

מ. אונג
צאלח חסן ח'ניפס
סיעף אלדין אלזועבי
י. שפירא

- א. סדר היום:
- ב. משכורתו של יו"ר הכנסת.
- ג. דין וחשבון ועדת המסנה לסדרי הבית בענין בנין הכנסת.
- ד. סדרי עבודת הכנסת עד לסיום המושב.
- ה. הצעות לסדר היום.
- ו. הארכת הקופת כהונתו של סמלא מקום הנשיא.
- ז. דין וחשבון של ועדת משנה לסינוי שופטים בבית המשפט העליון (דחייית הדיון)
- ח. בקשת חברי הכנסת ח. לסדן וד. ליבשיץ להכיר בהם כסיעה בשם "סיעת המפלגה לאחדות העבודה".
- ט. דרעור על נוהג בו נהג יושב ראש הישיבה ב-12 לחודש אוגוסט - ויתור סמטייג על עז הסתייבותו

א. משכורתו של יושב-ראש הכנסת:

הינ'ר ר. בר-רננה: קבלתי את המכתב הבא מיושב-ראש ועדת הכספים, ואני מציע להעביר את כל השאלה לבירור בוועדת-המשנה לשכר חברי הכנסת:

א. עם סיום דיוניה של ועדת הכספים במשכורתם של חברי הממשלה ושופטי ביה"ד העליון, נגעה הוועדה בשאלת משכורתו של יו"ר הכנסת תוך הגשה שיש צורך בתיאום מסויים של משכורת יו"ר הכנסת לזו של חברי הממשלה ושופטי ביה"ד העליון. מאחר שקביעת משכורתו של יו"ר הכנסת הינה בתחום סמכויותיה של ועדת הכנסת - הנני מעביר לתשומת לבך את הערתינו זו.

ב. אגב הדיון הנ"ל עוררנו כמה מחברי הוועדה את שאלת משכורתם של סגני הינ'ר; הוועדה לא הסיקה כל מסקנות שהן בענין זה - כדי העברתן לתשומת לבו של ועדת הכנסת, והענין מסור כולו ליזמתה ושיקול דעתה של ועדתכם.

ג. ועדת הכספים, בהרכבה הקודם, דנה בשעתו בשאלה של סתן תוספת מסויימת למשכורתם של יושב-ראש ועדות הכנסת, בקשר להוצאות המיוחדות הכרוכות במילוי תפקידיהם.

אגב דיון בעניני משכורת כאמור, נתעוררה שאלה זו מחדש, והוכנסה הצעה להוסיף למשכורת יושב-ראש - 30% ל"י לחודש.

הצעה זו נתמכה ע"י רוב חברי הוועדה בעוד שמיעוט ניכר התנגד לה מתוך שלילת הצורך בתוספת זו. במידה שליושב-ראש הוועדות נדרמות הוצאות מיוחדות, בקשר לתפקידיהם, הרי הוצאות אלו יכולות להיות סוחזרות להם לפי חשבונות שיוגשו על-ידם.

היות וענין זה נתון אף הוא לסמכותה של ועדת הכנסת, הריני להודיעך, כי אם תראה ועדתכם צורך לדון בשאלה - תוצגנה בפניכם, מצד ועדת הכספים, שתי ההשקפות הנ"ל.

ה ו ח ל ט

להטיל על ועדת-המשנה לשכר חברי הכנסת לברר את שאלת משכורתו של יושב-ראש הכנסת, שהועברה לוועדת הכנסת על-ידי יושב-ראש ועדת הכספים, וכמו כן שאלת תוספת לסגני יושב-ראש הוועדות.

ב. הורעת ועדת-המשנה לסדרי-הבית בענין בנין הכנסת:

א. רימלש: ועדת-המשנה לסדרי-הבית ביקשה, לפני כחודש ימים, להעמיד סעיף זה על סדר-יומה של הוועדה, משום שזו שאלה בוועדת אינני יודע אם ועדת-המשנה תוכל להמשיך בעבודתה, אם לא תהיה תזוזה בענין.

שאי-אפשר

מה היא השאלה? ברור לכולנו/שהכנסת תשב ותמשיך בבנין זה, כפי שהוא היום. מטרת הבריאנות עומד לסגור את המטבח; הספרייה נמצאת במצב בלתי-אפשרי. אין מקום למטה, ואני חושב ששום רופא לא היה מרשה לאנשים לעבוד שם. אינני מדבר על חברי הכנסת היורדים לשם לזמן קצר, אלא על העובדים החייבים להמצא שם במשך כל היום. על-כן נתעוררה בוועדת-הבית שאלת דיור הקבע או דיור ארעי לכנסת. שכל התכניות - בית-העם, הקריה - כולן מתנדפות והולכות. אפילו אם נצטרך להשאיר כאן - ובכל התנאים נצטרך להשאיר כאן השנה - יש צורך להכניס שניינים: להגדיל את המזנון, לאזור את הספרייה ואת המרתף. שינויים אלה אסתכסמו בהוצאה של 30 לירות, ועד היום אין אישור על-כך בוועדת הכספים. ועדת-הבית ישב עם הנשיאות פעמיים והיא הודתה שהמצב הנוכחי הוא ללא נשוא, ושיש לפצוא דרך מהירה מאד לתיקון יותר ראדיקלי עד אשר נעבור לשיכון של קבע או לשיכון ארעי.

הודעת ועדת הבית.

א. רימלט:

עלינו לגמור פעם את הוויכוח בין נשיאות הכנסת ובין הממשלה בקשר לגורלו של הבית לכנסת. גם אם נכניס את כל השיפורים בבניין זה, אנו יכולים לפתור את השאלה הזו רק באופן חלקי מאוד. כל תמרון דורש הרבה חדשים ואין לנו עוד שום תכנית מעובדת; וגם אם יש תכנית, עוד אין בונים ויכך. אחת התכניות היא, לבנות קומה רביעית על הבית הזה. הבית, במצבו הנוכחי, מביא אי-כבוד למדינה כלפי אורחים ומבקרים. הוא פוגע בנו; גם אם אנחנו מתרגלים יום-יום - ללכלוך ולצפיפות - זה רע מאוד.

אני מציע: ראשית, שוועדת הכנסת תמליץ או תתבע מאת נשיאות הכנסת להביא לידי גמר את המו"מ, עד כמה שזה בידה, בינה לבין הממשלה, בעניין הבית לכנסת, זמני, ארעי, או של קבע.

שנית, להוציא לפועל בזמן הקרוב ביותר, ובודאי בזמן הפגרה, את כל השינויים ההכרחיים בכדי למצוא פתרון מינימאלי לדברים ההכרחיים ביותר.

היו"ר ד. בר-רב-האי: הערכת המצב היא משותפת לכולנו. השאלה היא: מה ניתן להעשות? אני מצטער מאוד שלמרות היותי יושב-ראש ועדת הכנסת הוצאתי מכל העניין הזה ולא שותפתי בכל השיחות שהתנהלו.

אני מציע למגור את המו"מ על אפשרות פחות או יותר קבועה ותכניות זמניות שיטנן, לשם הכנסת שינויים בבית הזה.

א. רימלט: קיימת החלטת ועדת הכנסת, לפי בקשת הנשיאות, שבענייני קביעת התכניות - זמניות או קבועות - תשב הנשיאות ביחד עם ועדת-הבית. מחוץ לפגישותינו - לא נתקיימה אף ישיבה אחת.

ע. איכילוב: אם נוסף עוד קומה לבניין זה, לא יהיה בכך כל הפסד. אני מציע שנשיל על הוועדה מיד לבצע את בניין הקומה הרביעית.

ג. שפרינצק - יו"ר הכנסת: כאשר מעוררים שאלה מעין זו, יש להעתי, לשוחח עליה בנוכחות חברי הנשיאות. אנו מתרוצצים בעניין זה כבר שנה, ואף נתקיימה ישיבה מיוחדת של הממשלה לשם בירור שאלה זו. הדבר אמנם לא נתפוס - אבל ישיבה נתקיימה. נתעוררו קשיים רבים בקשר לבניין, שלא באשמת מישהו, אלא אך ורק כתוצאה מן המצב בשטח הבנייה. בשלב האחרון של הדיונים הגענו לידי החלטה שיש לנסות לעשות משהו ויהי מה. הממשלה הציעה לנו להתחיל בבניין הארעי-קבוע - זוהי שאלה של מיליון ורבע לירות. אך אותנו מעניינת בעיקר שאלת הזמן. אמרו לנו שהביצוע ידרוש שנה וחצי, ואז ברור לנו שיעברו שלוש שנים, עד אשר הבנמין יהיה מוכן. בינתיים חזר ונתעורר עניין בית-העם, כי ועדת החיילים הסכימה לצרף גם את מועדון מנורה. נאמר לנו שתכנית זו של צרוף מועדון מנורה לבית-העם על-ידי מנורה, ביצועה יימשך 7 חדשים והיא תעלה ב-300 אלף לירות. נתברר אחר-כך שדרושה שנה לכך ושהדבר יעלה בחצי מליון לירות. בינתיים, מתנגדת הממשלה לבניין בית-העם, מכיון שהיא טוענת שדבר זה ידחה את הקמת הבניין הקבוע. אנו דרשנו מאת הממשלה לקבל החלטה בעניין, מכיון שבניין הכנסת שייך למדינה והממשלה היא אשר צריכה להחליט. הממשלה החליטה ואין טעם יותר להמשיך ולברר את הדברים כאן. אני מציע להקים ועדה משותפת לברור השאלה הזו. הממשלה מסרה כנראה את הדבר לידינו של השר לבון. אני לא אסכים להכנסת שום תיקונים, עד אשר לא נברר את העניין. אני מציע לדחות את הדיון, עד אשר נקבל הצעות, ועוד השבוע תקיים ועדת הכנסת ישיבה נוספת ותקבל החלטה, כדי שהדבר יקבל צורה ממלכתית ולא פרטית.

פ. בר-יהודה: בזמנו נקבעה ועדה מיעצת לעניין זה - זה היה כבר בתקופת כהונתה של הכנסת השניה - ועדה זו לא שותפה בשום מו"מ, בשום בירור, בשום דיון ובשום אינפורמציה. שנית, אינני מוכן לקבל את גישתו של יושב-ראש הכנסת שבשאלה של בניין הכנסת, צריכה הממשלה להחליט ולא הכנסת. אני מציע להמשיך בדיון - ואין הוא נוגע לממשלה - ונבקש שיושש לנו כל החומר שיטנן בעניין זה, בנשיאות ובמזכירות.

א. רימלט:

אני מסכים לקבל את הצעת יושב-ראש
הכנסת ולדון בשאלה כעבור כמה ימים.
אך ברצוני לציין, כי תהיה התכנית אשר תהיה - זמנית או של קבע - יש
להכניס בזמן הפגרה את השינויים המינמאליים בבניין זה, שבו לכל הפחות
נשב עוד שנה. ועדת הכספים לא דנה בדבר, וכמעט נסים לא יקם שום מבנה.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

מצדנו אושר העניין מייד, אם כי הסכום
הוא גדול, והתיקונים לא ישנו בהרבה את
מצבו של הבניין. ועדת הכספים אמנם קבעה שהיא מסכימה לאשר את הסכום
הזה, אך יחד עם זאת, לפני מתן האישור, היא מבקשת פרטים על מצב הבית כולו
כל זה אינו מונע התחלה התיקונים, ואינני יודע מדוע לא הוחל עדיין בעבודה
(פ. ארן: אין כסף).

ה ו ח ל ט

לדחות את הדיון ולקיימו כיום
חמישי, 21.8.52, בישיבת הוועדה
שתקויים בשעה 10.00

ג. סדרי-עבודת הכנסת עד לסיום המושב:

היו"ר ד. בר-רב-האי: בישיבתנו הקודמת מסרנו יפוי-כח ליושב-ראש
והסגנים לקבוע את סדר-עבודת הכנסת עד
לסיום המושב. יושב-ראש הכנסת ימסור לנו על התכניות לשבועיים הבאות.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

המצב הוא די חמור. ישנו עומס גדול של חוקים
החוזרים לקריאה שניה ושלישית לכנסת,
וחוקים אלה - ההסתתיגויות שנרשמו להם הן רבות מאד. בהזדמנות זו
ברצוני להעיר, שאנו נצטרך פעם לדון בכלל בשאלת ההסתתיגויות, ונצטרך
למצוא איזון שהיה שיטה אחרת של מסתייגים.

כדי שהכנסת תוכל לסיים את הכל העבודה
המוטלת עליה, עד לצאתה לפגרה, קיימות שתי אפשרויות: דהיינו מועד תחילת
הפגרה ל-5 בספטמבר ושנית, הארכת שעות הישיבות ז.א. לקיים ישיבות
משעה 3 אחה'צ עד 11 בערב, וכן לקיים ישיבות ביום חמישי, כביתר הימים.
אם הכנסת רוצה לסיים את עבודתה עד לפגרה, עליה לבחור באתה משתי דרכים
אלו.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני מעריך מאד את רצונו של יושב-ראש
הכנסת לקבל את הסכמת ועדת הכנסת לסידורים
שהוא קובע, אך יחד עם זאת עלי להעמידו על אמתו המצב העובדתי, ועדת
הכנסת מסרה יפוי-כוח מלא ליושב-ראש והסגנים, והם רשאים לקבוע את
סדר-הישיבות, כפי שהם מוצאים לנהוג. ועדת הכנסת צריכה לתת את הסכמתה
רק להארכת המושב הזה ולדחיית תחילת הפגרה, אך אין היא צריכה לאשר
את סדר-הישיבות במועד שהיא קבעה.

ע. איכילוב:

אם אין צוואגים לעבודה מסודרת במשך כל השנה,
אי-אפשר בימים האחרונים לתקן ולמלא את כל
החסר. לא אכנס עתה לנזיכות על מידת הסיוע של הממשלה לעבודת הכנסת -
אך חושבני שמייד לאחר הפגרה נעמיד לדיון את שאלת גישה של הממשלה
לעבודת הכנסת.

כאשר באים אלינו בתביעה לצמצם, עלי לציין
שאינני חושב שהרוב תורם את תרומתו המלאה לחסכון בזמן, ולא ייתכן
לדרוש מן האופוזיציה, שתפקידה בכנסת הוא לבקר ולהתריע - שדווקא היא
תצמצם בדיבור.

אני מציע שבוע השב הכנסת משעה 4 אחר-הצהרים
עד שעה 11 בערב, היום וחר, ואילו ביום חמישי היא תתכנס בשעה 11 או
12 ותשב עד שעה 5. בשבוע הבא אני מציע שביום חמישי תתקיים הישיבה רק
עד שעה 10, כדי לאפשר לטיעות להפגש ובימים שלישן שלביעי עד שעה 11.
על הממשלה לדעת כי הכנסת לא תשב שבוע נוסף, וכגבולות זמן זה, היא
צריכה להחליט מה עדיף למה.

ה. רובינו:

אני לא מציע כל הצעות, וגם אילו היו לי הצעות, לא הייתי מציע אותן, כי אין כל ערך לבירורים שלנו כאן, כפי שאני רואה מהתפתחות העניינים. יושב-ראש הכנסת רמז כאן על ביטול ההסתתיגויות. אינני יכול להסכים לגישה זו, ואם הממשלה אינה יודעת להכנין את עבודתה ומופיעה ברגע האחרון עם חוקים חדשים, אין זו סיבה לסגירת-פה לאופוזיציה. (הנו'ר ד. בר-רב-האני: יושב-ראש הכנסת לא הציע טום דבר לדיון). הוא השמיע כאן הערה, ואני מעיר הערה אחרת בעקבות הערתו. אני מתמרמר על-כך שהממשלה לא הודיעה לנו קודם שיש בדעתה להביא את חוק שירות הבטחון עוד לפני הפגרה. אנו, ועדת הכנסת, הקציבה שש שעות לדיון בחוק זה, זמן זה אינו מספיק כדי למצות את החוק. או שהכנסת תשב והסיים בקבלנות את החוקים לפני החלטת הממשלה, או שהיא תמשיך ותהיה כמת לביטוי ציבורי.

אני מציע לא לשנות את התאריך שקבענו להתחלת הפגרה, והממשלה זכאית, אם תמצא לנכון, לכנס את הכנסת בזמן הפגרה.

פ. רובנו:

אם עומדות בפני שתי אפשרויות: מאמץ מוגבר משך תקופה מסויימת, או הארכת המושב - אני בוחר בראשונה. אני מציע, במידת האפשר לא לקיים ישיבות ועדות, כי לרובן אין העבודה דוחקת עד לסיום המושב, פרט לוועדה הכספית וועדת החוץ והבטחון. שנית, אני מציע למלא את ידי הנשיאות, אם תמצא לנכון ולאכטרי, לקיים ישיבות מליאת הכנסת גם בשעות 9 עד 12 לפני הצהריים, נוסף לישיבות מ-6 עד 7 אח'הצ ו-8 עד 10 בערב.

י. בר-יהודה:

אני חושב, שבחודש ששיכלנו שני שרים, עלינו להתחשב גם בזה - ואינני אומר את הדברים האלה בצורה דמאגוגית - ודומני שבין 120 חברי כנסת יש עוד כמה כשרות מועמדים לעבודה מאמצת, בלי התחשבות בכך, עלולה גם להביא לתוצאות בלתי-רצויות. לדעתי אין צורך לקיים ישיבות ועדות ביום המישי, ומליאת הכנסת יכולה להתכנס כבר בשעה 9 בבוקר. זהו השינוי היחידי שיש להכניס. כי גם כאשר מסירמים את הישיבות בשעה 10, פירושו של דבר שאנו עובדים מ-14 עד 18 שעות. ועדת הכספית יכולה להתכנס גם בשעות מליאת הכנסת, אם יש צורך בכך. שנית, אני מציע לא לשנות את התאריך שקבענו לתחילת הפגרה. 30 חברי כנסת והממשלה רשאים בכל עת לדרוש את כינוסה של הכנסת. אינני מציע להתחיל את ישיבות אח'הצ בשעה שלוש, אלא אך ורק בשעה 4 כרגיל ועד שעה 20.

ה-ו ח ל ט

- א. אין מאריכים את המושב ומקיימים את החלטת ועדת הכנסת לצאת לפגרה ב-27.8.52.
- ב. יושב-ראש הכנסת והסגנים רשאים להחליט על סדר-ישיבות הכנסת.
- ג. אם יש צורך בכך, תקויים ישיבת מליאת הכנסת גם ביום חמישי בבוקר.
- ד. הוועדה מבקשת מאת יושב-ראש הכנסת והסגנים להודיע לחברי הכנסת, בהקדם האפשרי, על סדר הישיבות עד לסיום המושב.

ד. הצעות לסדר-היום:

א. רימלט: אני מציע שנדון באחת הישיבות הקרובות על חלקה של הכנסת ועל מעמדם של חברי-הכנסת בטכסים מסוימים; אני מתכוון אולי בעיקר לטכסים עצובים של הללויות שרים.

ה ו ח ל ט

להעמיד בסדר-יומה של ועדת הכנסת את שאלת "מעמדם של חברי הכנסת בטכסים".

ב. אזניה:

אני מבקש שענין זה לא יפורסם בעתונות.

ה. הארכת תקופת כהונתו של מלא מקום הנשיא:

היור' ד. בר-רב-האי: בפעם האחרונה הארכנו את תקופת כהונתו של מלא מקום הנשיא עד ל-2 בספטמבר. מכיון שתאריך זה יחול בשעה השגרה, עלינו כבר היום להאריך את תקופת כהונתו של מלא מקום הנשיא, ולהביא התלשטנו זו לאישורה של מליאת הכנסת. אני הודעתי על-כך עוד בישיבתנו הקודמת, כדי שחברי הוועדה יוכלו להתייעץ בשאלה זו, בסיעותיהם.
שרם קבלתי את מכתבם של רופאי הנשיא, שנכבד ממנו עדיין למלא תפקידו, אך קבלתי ידיעה, שמכתב זה נשלח כבר.

י. בר-יהודה: אני מצטער מאד, שאני מחוייב בשם סיעתי, להודיע, שבזמן ההצבעה בסעיף זה במליאת הכנסת, אנחנו נמנע מהצבעה.

לפי החוק התפקיד הזה של מלא מקום נשיא המדינה קשור עם תפקיד מסוים בכנסת. יושב-ראש הכנסת הוא שיכול לבוא בחשבון כמלא מקום הנשיא. בזמנו ראינו את בחירת יושב-ראש הכנסת לא כבבר בודד, אלא כדבר הקשור במערכת שלימה, בסידור הנהלת ענייני הכנסת - היושב-ראש והסגנים. התנהל ולכוח אם לקרוא למוסד זה נשיאות או יושב-ראש וסגנים. אך, בעניין זה היה משהו בתקנון בלתי-כתוב. וקיימים דברים, שכאשר זה תקנון בלתי-כתוב, הרי הם מחייבים פי-כמה. היתה בעניין זה, התחייבות הדדית, בלתי-פורמלית, והרבה יותר חזקה. היא הופרה. היא הופרה על-ידי המפלגה, שהיות והוא מהווה רוב בכנסת, היתה לה הזכות הבלתי-מעוררת - אם כל שאר הסדר הוא בלתי-מעורר - להציע את האיש הרגול, שיוכל בשמה להופיע כיושב-ראש הכנסת. היא עשתה כן וקיבלנו אותו, ואף הצבענו בעד הסגן שהיא הציעה. הדבר הזה הופר אחר-כך, ועומדת אצלנו השאלה: האם אנחנו יכולים, באיזה שהוא מקרה כלפי הוץ, להופיע כתומכים בדבר שהוא מסקנה מסידור שהופר.

שנית, התרעמנו בזמן האחרון על התנהגות הנשיאות. לכל חבר וחבר במוסד יש דעות משלו והערכות פוליטיות משלו. אך יש דבר, שאנו ראינו אותו כדבר מינימאלי מחייב לפי התפקיד. בעניין העצומה של שלום - לא לא לגופו של דבר, שלכל אחד יש דעה משלו - אין אנו רשאים להביא להץ מוסרי, אנו יכולים רק לנסות להוכיח את צדקת הדבר. אך אנו רואים באי-ההסכמה לקבל את ב'כ 400 אלף החותמים פגיעה בחובה של יושב-ראש ונשיאות - פגיעה חמורה עד למאד, גלעת עתה ראשונה, לאשרנו. אולם, אנו חוששים שבמקרים כאלה ההתחלה היא קשה. לכן אני מצטער מאד להודיע, שהסיעה, בישיבתה אתמול, החליטה, שכאשר הדבר הזה יובא להצבעה בכנסת - היא תמנע ותבקש להסביר את נימוקי המנעותה.

א. רזאל-נאור: אני חושבת שעלי להוועץ עם חברי בסיעה ביחס לשאלה זו ולא אוכל לתת תשובה לפני מחר. אני מבקשת לדחות את בירור השאלה למחר.

ה ו ח ל ט

לדחות את ההחלטה בשאלת הארכת תקופת כהונתו של נשיא המדינה לישיבת הוועדה מחר, בשעה 11.00

ו. דיו-וחשבון של ועדת המשנה למינוי שופטים בבית-המשפט העליון:

היור' ד. בר-רב-האי: ועדת-המשנה שרם סיימה את עבודתה ואני מבקש את הסכמתכם לדחות את הדבר הזה כדי שוועדת-המשנה תוכל לסיים את המוסל עליה.

ז. אישור השם "סיעת לאחדות העבודה".

היו"ר ד. בר-רב-האי: קבלתי את הפכתב הבא מחברת הכנסת ח. לטון.
תאריך הפכתב 13.8.52

"הנני פונה בבקשה לאשר את סיעתנו העצמאית בשם "המפלגה לאחדות העבודה".
בסוף פברואר הודענו במכתבנו לנשיאות הכנסת על קיום סיעתנו העצמאית. בסוף חודש יוני הודענו שוב לנשיאות שהשם של הסיעה הוא "סיעת המפלגה לאחדות העבודה".
מאחר שאין לנו חבר בוועדת הכנסת, לא ידענו שאת המכתבים היה עלינו להפנות לוועדת הכנסת וגם לא ידענו שמכתבים אלה לא הועברו לוועדת הכנסת.

הנני מבקשת על-כן לאשר את סיעתנו (ד. ליבשיץ והח"ם) בשם סיעת המפלגה לאחדות העבודה בהסתמך על מכתבנו לנשיאות הכנסת ובהתאם לפנייתנו זו אליכם.

סעיף 26(ב) בתקנון קובע:

"כל סיעה רשאית לתת לעצמה את השם בו השתמשה בבחירות לכנסת. במקרה של התפלגות הסיעה לאחר הבחירות, רשאית הסיעה אשר בה נשארו רוב החברים שנבחרו לפי רשימת מועמדיה, לתת לעצמה את השם בו השתמשה בבחירות. כל שם אחר שעון אישור ועדת הכנסת."

לפי סעיף זה עלינו לאשר או לא לאשר את השם של "סיעת מפלגת לאחדות העבודה".

י. בר-יהודה: אני חושב שיושב-ראש הוועדה היה צריך לסטור על אותו מכתב, בעיקר כאשר הוא לא סילא את הסכוקש בו.

היו"ר ד. בר-רב-האי: חבר-הכנסת בר-יהודה הפנה את תשומת לבי לכך שב"דברי הכנסת" מתחת לשם חנה לטון, סופיע פניתי למערכת "דברי הכנסת" והודעתי להם שסיעה בשם כזה אינה קיימת. דומני שעשיתי את המאקסימום שצריך הייתי לעשות.

י. בר-יהודה: אני בקשתי שהשעות ב"דברי הכנסת" תתקן. כתבו דבר שלא צריך היה לכתוב, ועל-כן צריך לתקן אותו.

ס. רוזנטי: ברצוני להפנות את תשומת לבו של חבר הכנסת י. בר-יהודה שסיעה זו ביקשה לרשום מתחת לשם חבריה את השם "סיעת לאחדות העבודה", עוד בחודש פברואר - זאת אומרת, לפני שפרקים אלה של התקנון הונחו על שולחן הכנסת.

הירו'ו ד. בר-רב-האו:

עלינו לאשר, או לא לאשר את השם.

ח. למדן:

לפי דעתי זהו נושא שאין צורך לנמק אותו. כל סיעה רשאית לקרוא לעצמה בשמה. לא שמעתי על נוהג שמישהו יוכל להחליט על שמו של מישהו אחר. היתה כאן רק טעות פורמאלית מצדי. אחרי הכינוס שהחליט על שמה של המפלגה, שלחתי מכתב ל... לוועדת הכנסת, כי אם לנשיאות הכנסת - ואני מצטער שנשיאות הכנסת לא העמידה אותי על טעותי ולא העבירה את מכתבי לכתובת הנכונה. אך, אני הייתי בסדר: פניתי למוסד, שלי נראה, כמוסד המחליט בעניין זה והודעתי לו על שם המפלגה. דבר זה היה בסוף חודש יוני - ומיום זה נקראה הסיעה בשם זה. בדרך מקרה לגמרי, נודע לי על פניה של חבר-כנסת ועל השובת יושב-ראש ועדת הכנסת.

בשבילי נסתיימה השאלה הזו כבר בחודש יוני, ואם למישהו לא היתה ברורה, היה צריך לעורר אותה. אינני חושבת שיש כאן מקום לרטוראקטיביות לאחר שהחלטה נתקבלה כבר לפני חדשיים. אם יש כאן מקום לשענה פורמאלית שהמכתב לא הגיע לוועדת הכנסת - אני כתבתי את מכתבי זה על יסוד שני דברים: גם על יסוד הפניה הזאת וגם על יסוד פנייתנו לנשיאות הכנסת בעניין זה. אני מבקשת מאת ועדת הכנסת לאשר שם זה.

י. בר-יהודה:

אני, ראשית כל, קובע, שברגע שקראתי את הדבר הזה ב"דברי הכנסת" - ולפני זה לא יכולתי לדעת - פניתי בעניין השם במכתב רשמי ליושב-ראש הכנסת. כלומר, מבחינה זו, לא באיחור זמן, אלא באותו רגע שהשם של המפלגה נודע לי, על-כל-פנים, באופן פומבי.

לגופו של עניין. דומני שבין החלטות ועדת הכנסת שהונחו כבר על שולחן הכנסת, קיימת גם ההחלטה שמספר מסוים של חברים מהוה סיעה. מבחינה זו אין הדבר הזה עומד אצלנו לאישור. איש אינו לכול להציע לא לאשר ואיש אינו צריך לאשר - האנשים מאשרים את עצמם. לגבי השם החלטנו אחרת. והחלטתנו לא היתה מקרית, משום שבחיים הפוליטיים מפלגתיים השם הוא אחד מן הדברים היקרים ביותר, ואין כאן מקום להפקרות. וכאן במקרה זה - אם להשתמש בביטוי פארלמנטארי - השם הזה נלקח בלא רשות. כאשר אמרתי זאת - ובמקום אחר השתמשתי בביטוי חריף יותר - אמרו לי: הרי עצם השם "אחדות העבודה" היה כבר קיים לפני כן. ועלי לומר לכם, אין הדבר הזה דומה. כאשר קמה "אחדות העבודה" במפ"א לא היה שום דבר הנקרא "אחדות עבודה", ובכל זאת הדבר שקם ראה את עצמו מחוייב לא לקרוא את עצמו "לאחדות העבודה" - אנחנו קראנו את עצמו "לאחדות העבודה", ואם כי יש כאן תוספת של אות אחת בלבד, יש בכך משום שינוי השם. אנחנו קבענו שאין לנו רשות להשתמש בשם, שהיה פעם משותף לא לק לנו. עלי לומר שמפ"א השם "לאחדות העבודה" לא הוזנה ולא הוכנס לגנזים; החל מן העתון שיצא וייצא בשם זה, אני מודיע לכם חטיבת "לאחדות העבודה" קיימת בתוך מפ"א, ושלושה חברי כנסת הם חברים בחטיבת "לאחדות העבודה", ויש להם רשות להשתמש בשם זה, לא פחות מאשר לשניים שהוצאו ממנה. ואם נדבר על רוב - הרי להם יותר מ-2. אני מוכן לניא לכם חתימות השלושה: בן-אהרן, ציזלינג ואנכי.

אבל, אני כרגע מדבר על מפ"א כמפלגה. מפ"א אף-פעם לא ניתרה על השם "לאחדות העבודה". היא רשמה עצמה ורואה את עצמה עד היום כמפלגה שקמה מאיחוד של שתי מפלגות - בעצם, שלושה רעיונות -; מדגישים את זאת לא פעם, בהופעות, בעהונות ובהודעות.

עלי לומר, שאני אראה זאת כהתעללות, אם מפלגות אחרות ישתמשו בידיים שלהם, על-מנת לקחת מאתנו את השם ששייך לנו, ולמסור אותו למישהו, שבהזדמנות זו כדאי לפסוע להם לקבל את השם. אינני חושב שביחסים שבכנסת, נהגנו עד עכשו כך בדברים פורמאליים.

אני לכן דורש לא לאשר שם זה. אינני יכול להציע באיזה שם תקרא מפלגה זו, אך בשם זה - לא!

י. אורי:

לדעתי, לא נוכל לברר שאלה זו כאן, ואני מציע להטיל על ועדת משנה מוויכבת מן החברים ה. ברגר, פ. רוזן וא. רימלט, לברר אותה ולהביא לנו הצעות.

הי"ר ח. למדן:

אין תומכים בהצעת חבר הכנסת י. אורי.

ע. איכילוב:

מכיון שלארבעה חברי סיעתי היושבים בוועדה זו אין דעה אחידה בעניין זה, אני מבקש לדחות את הדיון ולאפשר לנו להתייעץ בסיעה.

הי"ר ד. בר-רב-האי: בקשה זו צריכה היתה להעשות לפני הדיון.

ח. רובין:

אנו נוהגים, בדרך כלל, להענות לבקשה מעין זו.

ה ו ת ל ט

לדחות את ההחלטה בשאלת אישור שם "סיעת המפלגה לאחדות העבודה" לישיבה הבאה.

ה. ערער על הנוהג בו נהג יושב-ראש הישיבה ז. שפר, בפום 12.8.52 - בעניין הסתלקותו של מסתייג מהסתייגותו.

י. בר-יהודה:

אני מערער על הנוהג של יושב-ראש הישיבה, סגן יו"ר הכנסת ז. שפר ואעמוד כאן על הצד הפורמאלי ועל הצד התועלתי. הערער הוא בשתי נקודות. כאשר חבר כנסת רושם לעצמו הסתייגות, והיא הונחה על שולחן הכנסת - אי-אפשר לקחת אותה בחזרה. כל עוד לא הונחה על שולחן הכנסת, רשאי המסתייג לוותר על הסתייגותו. אך כאשר ההסתייגות הונחה על השולחן והמסתייג מחליט לוותר עליה, רשאי חבר אחר לאמץ אותה, ויש לאפשר לו להגן עליה. זהו הצד הפורמאלי, כפי שהוא נראה לי.

הצד התועלתי הוא, שאם לא נחליט כך, ירשמו לעצמם חברי ועדה רבים הסתייגויות, מכיון שהם יחששו שמא מסתייג, שגם הם תומכים בדעתו, יוותר על הסתייגותו ולהם לא תהיה כל אפשרות לאמץ אותה ולהגן עליה.

הערער השני הוא ביחס לסירובו של סגן יו"ר הכנסת להעביר את השאלה לבירור והחלטה לוועדת הכנסת. דבר זה נדרש אכמה סיעות, ולא הוצע לשנות מאומה, אלא אך ורק לדחות את ההצבעה עד לאחר החלטת ועדת הכנסת. אם ועדת הכנסת היתה מאשרת את דעתו של יושב-ראש הישיבה לא היה משתנה מאומה, ואם לא - היו נוהגים לפי החלטתה. אילו היתה ועדת הפירושים קיימת - הייתי מביא בפניה ערעורים אלה, ולא בפני ועדת הכנסת.

ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת:

תפקיד לא נעים הוא ליושב-ראש הישיבה להחליט במקום, במיוחד במקרה שאין לו חקנב בתקנון או תקדים ונוהג. עלי לצייין, שמכל המקרים שנאלץ הייתי להכריע בשעת הישיבה, עוד לא היה לי מקרה שהייתי כל-כך בטוח בצדקתי.

אענה על שני הערעורים האלה.

כיום יש בפני מליאת הכנסת רק אותן ההסתייגויות המופיעות בפניה. אם במליאה המסתייג מסיר את הסתייגותו - וזה קרה לא פעם - לא יכול מישהו אחר, לפי דעתי, לקום ולקנות לעצמו את הבעלות על ההסתייגות שהוסרה. דבר זה נוגע לא רק להסתייגויות, אלא גם להצעות לסדר-היום, כאשר קם חבר ומודיע שהוא מוותר על הצעתו לסדר-היום.

19.8.1952

ערעור על נוהג היו"ר -
ויתור על הסתייגות

ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת:

אף פעם לא קרה שחבר כנסת אחר יקום ויאמר שהוא מעלה הצעה לסדר-היום, שחבר אחר ויתר עליה. אין זו נקודה שאני נלחם עליה בחידוץ נפש. אם תחליטו אחרת -אקבל את דעתכם. אני רק מוסר לכם את השיקולים שהיו לי ברגע שהחלטתי כך בזמן ישיבת מליאת הכנסת. אני הייתי משוכנע בעניין זה שאני צודק, שאין אפשרות להקנות בעלות למושהו אחר, על הסתייגות שהמסתייג בעצמו ויתר עליה. שנית, במידה שידוע לי הנוהג בוועדות - על-על-פנים בוועדות הכספים - נוהגים לרשום עצמם להסתייגות אחת שניים ואף שלושה חברים. אני נותן למסתייגים שונים לנמק את הסתייגותם, גם אם היא אותה הסתייגות. (א. סטופ: גם אם הם מאותה טיעה?) לא. בדרך כלל נרשמים להסתייגות חברים מסיעות שונות. כן, איני מסרב לחבר מסיעת המסתייג לנמק את הסתייגות במקום המסתייג עצמו. אך אינני יכול להסכים לכך שחבר מסיעה אחרת יאמץ לעצמו את הסתייגות שהמסתייג ויתר עליה.

אני אסיר תודה לחבר הכנסת בר-יהודה שערר שאלה זו, ואני מציע לקבוע תקנה בעניין זה, כדי למנוע השנות מקרים בלתי-נעימים כגון זה. עלי גם לציין, שלאחר השישיבה שאלתי חבר כנסת המבין בשאלות יורידיות, חבר הכנסת בדר, אם נהגתי נכון, בהתאם לתקנון, וקיבלתי ממנו תשובה חיובית.

אשר לערעור השני, בקשר לסירובי להעביר את השאלה לוועדת הכנסת. כדי שהיושב-ראש יסכים לעכב את הקריאה השלישית, עליו להיות משוכנע שהטענה הפורמאלית צודקת. אני הייתי משוכנע שאני נוהג נכון ולא הייתי מכוון ליצור תקדים, כדי שיוכלו לדחות קריאה שלישית, בפעם אחרת, על יסוד תקדים זה.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אני נוכחתי בישיבת הכנסת שעליה מדברים כאן, ולדעתי נהג היושב-ראש בסדר גמור. אך, היתה לי הרגשה שחסרה הוראה מסוימת למקרים כאלה. כן, אינני יכול להסכים לכך שקריאה שלישית תדחה מפני שתבוא דרישה להעביר את השאלה לוועדת הכנסת.

אני מציע לכלול את ההוראה הבאה בתקנון: ויתר חבר-כנסת במליאת הכנסת על הסתייגות שרשם לעצמו בוועדה, ישאל היושב-ראש אם יש בין חברי הוועדה התומכים בהסתייגות הנ"ל, ובמקרה של תשובה חיובית, יעמיד את ההסתייגות להצבעה.

אינני נותן אפשרות שמישהו אחר יקום וינמק, אך לא יתכן מצב כזה, שההסתייגות פתאום תיעלם לגמרי. אם יש מישהו מתברי הוועדה התומך בהסתייגות - היא תועמד להצבעה, אך בלי כל הנמקה.

ח. רוביין: בערעורו של י. בר-יהודה קיימות שתי נקודות: האחת - הויתור על ההסתייגות, והשניה - אי-הענות היושב-ראש לבקשת הדחיה. לדעתי, רשאי היושב-ראש לטעות. אני חושב שהוא לא נהג נכון במקרה זה, אך הוא רשאי לטעות. אך אם הוא החליט כאשר החליט, הרי עשה עוול מסוים על-ידי כך שלא נענה לדרישה להעביר את בירור השאלה לוועדת הכנסת ורק לאחר קבלת חוות-דעתה לקיים את ההצבעה. לא היה כאן כל עניין פוליטי, אלא פרוצדוראלי גרידא, ולא היה קורה דבר, אילו היו דוחים את ההצבעה.

אני מציע לקבוע שבמקרה שהמסתייג מוותר על הסתייגותו, רשאי חבר ועדה אחר, שתמך בהסתייגות בוועדה, לאמץ אותה ולנמק אותה, והיא תועמד להצבעה.

אשר לאי-דחית ההצבעה: אני מציע להעיר לסגן יושב-ראש הכנסת, שכאשר מתעוררת שאלה פרוצדוראלית לפני הקריאה השלישית, ודורשים לברר אותה תחילה בוועדת הכנסת, יש להסכים ולקבל אותה, ולדחות את ההצבעה עד לאחר קבלת החלטת של ועדת הכנסת.

פ. רוזן:

דעתי היא שהיושב-ראש, בעניין זה על-כל-פנים, נהג בהתאם לנוהג, התקנון והתקדמים, מכיון שלא יכול היה להיות כל ספק שמה שהיה נהוג עד עכשו, היה דבר ברור, שאפשר להצביע רק על הסתייגויות שהיו רשומות, ושרק המסתייג יכול לנמק את הסתייגותו. המסתייג יכול אמנם למסור את רשות ההנמקה לחבר אחר. על-כן, אין לבוא בטענות על היושב-ראש.

חבר-הכנסת בר-יהודה טוען שדין חבר כנסת הרוצה לאמץ לעצמו הסתייגות עזובה במליאה, הוא כדין חבר-כנסת שרשם לעצמו הסתייגות במלעדה. אם כן הוא הדבר, במצא עדיפה זכותו של חבר-כנסת אחד על זו של חבר-כנסת שני. הצעתו של יושב-ראש הוועדה מתקבלת, אולי אפילו עם התיקון של חבר-הכנסת רובין, שרק חבר שתמך בהצעה בוועדה יכול לאמץ אותה. ברור שהדבר כמו שהוא עכשו, איננו בסדר. יחד עם זאת לא הייתי מרחיק לכת כמו יושב-ראש הכנסת ולדעתי יש לדון מחדש בכל שיטת ההסתייגויות, כפי שהיא נוהגה אצלנו היום. עלי לומר רק, שאני מתפלא על שחברי הכנסת בדר ובר-יהודה, לא הציעו אז להעביר את השאלה חזרה לוועדה, ואז היתה ההצבעה, ממי לא, נדחית.

ב. אזניה:

אינני מוכן לקבל את הצעת חבר-הכנסת ד. בר-רב-האי, ואני מוכן יותר לקבל על עצמי את כל הטורח הנוסף שייווצר כאשר מספר רב יותר של חבר-כנסת ירשמו לעצמם הסתייגויות, מחשש פן המסתייג עצמו יותר על הסתייגותו.

נאמר לי שהצעה זו באה על יסוד נוהג אנגלי. ובכן, שם יש רק שתי מפלגות. השיקול שלי הוא, שבמסטר של הרבה סיעות בכנסת, אין להביא את מליאת הכנסת לידי הכשלה עצמית על-ידי אי-התמצאות. היא אינה יכולה להתמצא בדבר כאשר היא פתאום אינה יודעת מי הוא אשר הציע את ההסתייגות. זוהי זכותו של חבר כנסת לדעת מי הם התומכים בהצעה שחבר כנסת אחר ויתר עליה. אני גם איני מקבל שמותקן במליאה בקלות כזו - אפילו לנציגים מוסמכים של סיעות - להחליט שהם בעד הסתייגות מסוימת או נגדה. בוועדה הדבר הוא שקול, וכל סיעה מחליטה אם היא בעד ההסתייגות או נגדה. אינני מסכים שהדבר הזה יהיה ספונטאני במליאת הכנסת, ללא כל אפשרות של שיקול.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

הצעתי עונה על דברים אלה, כי אני אומר שהקושב-ראש שואל אם יש תומכים, מבין חברי הוועדה. את ההסתייגות מעמידים רק להצבעה ואין מנמקים אותה.

ב. אזניה:

אם יש חבר כזה, הוא היה צריך לסמן את השיקול הזה בוועדה, על-ידי הצטרפותו להסתייגות. אני מוכן לקבל את הרפורמה בנוגע להסתייגויות. אני מצטרף לדעתו של חבר-הכנסת פ. רוזן, שאעניין יבוא לדיון כאשר נדון על שינויים ותוספות בתקנון.

א. רימלש:

אני בעד זה שתנתן לחבר וועדה גם האפשרות לנמק את ההסתייגות. אמנם, יכולה להתעורר שאלה, למי מן החברים התומכים בהסתייגות, יש לתת רשות ההנמקה - אך מסיבה זו אינני מפחד להרשות הנמקת ההסתייגות.

מבחינה פורמאלית, נהג סגן יושב-ראש הכנסת, ז. שפר, בסדר.

ע. איכילוב:

אני אתמוך בהצעת היושב-ראש, ד. בר-רב-האי, עם התוספת לרשות הנמקה והצבעה. באם הצעה זו תיפול, אני מעמיד להצבעה הצעה זו:

חזר בו חבר ועדה מהסתייגות שרשם לעצמו, עליו למטור על-כך בישיבת הוועדה לא יאוחר מ-24 שעות לפני התקיים הדיון באותו חוק במליאת הכנסת. חזר בו חבר מהסתייגותו והודיע על-כך בוועדה, ישאל יושב-ראש הוועדה באם אין חבר אחר רושם לעצמו את הסתייגות. **הודיע חבר ועדה אחר כי הנו רושם לעצמו הסתייגות הנ"ל, תכלול בהצעת החוק העוברת לקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת. לא הודיע שום חבר כי רושם לעצמו הסתייגות הנ"ל, תפחק הסתייגות.**

ב. אזניה:

לזה אני מסכים. אני מבין שבהצעה זו העיקרון הוא לא להיות מופתע.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

המסקנה היא שכל דיון יכול להדחות ל-24 שעות לפחות.

מ. וילנר:

אני יכול לקבל הצעה זו משום שאינני יודע מה צריך לעשות חבר ~~שלא~~ הספיק למסור על הויתור 24 שעות לפני-כן. ז.א. **הצעה זו אינה פותרת את השאלה שעמדה בפני היושב-ראש בישיבה הקודמת.**

לדעתי, נכונה הצעתו של יושב-ראש הוועדה, בצירוף רשות הנמקה. שנית, בדרך כלל נהוג אצלנו שחבר-כנסת אחד יכול לנמק הסתייגות של חבר-כנסת שני, ואם נבטל נוהג זה, הוא יוכל לשמש מכשיר לתכסיסים פוליטיים.

לדעתי, לא נהג היושב-ראש בסדר במקרה זה, והוא היה צריך להענות לדרישה לדחות את ההצבעה.

ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת: אם מותר לי לייעץ, היותי מייעץ לקבל את הצעתו של יושב-ראש הוועדה, עד אשר תקבע תקנה בתקנון. לדעתי, אין הצעתו של חבר-הכנסת איכילוב עונה על השאלה, **==** יכול לקרות שברגע האחרון שוכנע חבר-הכנסת והוא מסתלק מהסתייגותו.

אני בא לערער כאן על דבר אחר: על חובת היושב-ראש לשאול אם יש תומכים בהצעה. אם יש מי שתומך בהסתייגות לאחר שבעל ההסתייגות הסתלק ממנה - הוא חייב להודיע על-כך ליושב-ראש ואין היושב-ראש צריך לשאול אם יש תומכים. אם ההסתייגות עומדת ואין מבטלים אותה, לאחר שנמצאו לה תומכים, אין כל טעם שלא לתת רשות הנמקה לחבר התומך בה.

פ. רוזן:

אני מציע שבעתיד תוגשנה הסתייגויות בצורה כזו, שליד שם המסתייג יירשם גם מספר הקולות שהצביעו בעדה בוועדה. במקרה שרק חבר אחד היה בעד ההסתייגות בוועדה, והוא ויתר עליה - מסתיים בזה העניין. אם היו כמה תומכים, אחד מאלה רשאי לאמץ לעצמו את ההסתייגות ולנמק אותה.

הצעת חבר-הכנסת איכילוב אינה לוקחת בחשבון את המציאות שלנו, שברגע האחרון מותרים לעתים על הסתייגויות.

ב. אזניה:

אני מציע להעביר את השאלה לוועדת המשנה לתקנון.

ערעור על נוהג היו"ר -
ויתור על הסתייגות

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אינני יכול לקבל את התיקון של ההנמקה.
כן אין רישום מספב המצביעים שותר את
הבעיה. אני רוצה למנוע שכל מי שהומך בהסתייגות ירשום את עצמו, מחשש
פן יוותר המסתייג על הסתייגותו, ודבר זה ירבה את מספר המסתייגים.
יכול לקרות שבטקרום חבר-כנסת אחד שיסתלק מהסתייגותו יש שלושה אחרים
התומכים בה מסיבות שונות, ואין כל צורך לנות להם רשות לנמק את תמיכתם.
אני רק משאיר את ההצבעה.

אני מוכן לקבל את הצעתו של טגן יושב-ראש
הכנסת ז. שפר, שהיושב-ראש לא ישאל, אלא התומכים בהסתייגות יודיעו לו
על תמיכתם בה.

לדעתי נהג יושב-ראש הישיבה בסדר, ובמיוחד
אני מצדיק את סירובו להענות לבקשת הדחיה, כי דבר זה היה יוצר תקדים
לדחיות נוספות מסוג זה. עלינו להחליט כיצד צריך היושב-ראש לנהוג
במקרים דומים שהמסתייג מוותר על הסתייגותו.

ב. אזניה:
עניין זה אני מציע להעביר לוועדת המשנה
לתקנון.

ג. גללהודה:
אני מציע שנחליט בעניין הנידון, כי אחרת
יפא שקטים כבר תקדים מחייב. עלינו להחליט
מה הוא התקדים המחייב לעת-עתה, עד אשר נדון בסעיפים אלה בתקנון.

ב. אזניה:
בשם הסיעה, אני מבקש לדחות את ההצבעה.

ד. בר-יהודה:
אני מסכים לדחות את ההצבעה - אך אינני
מסכים להעביר את השאלה לוועדת-המשנה.

ה ו ת ל ט

לדחות את ההצבעה בשאלה
של ויתור מסתייג על
הסתייגותו, לישיבה הבאה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15